

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ, ΤΜΗΜΑ ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΟΜΕΑΣ ΓΕΝΕΤΙΚΗΣ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΜΟΡΙΑΚΗΣ ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ
54124 ΘΕΣ/ΝΙΚΗ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ Γ. ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ

Δ/ντής Καθηγητής Ζαχαρίας Σκούρας

Τηλ. 2310 998324 Fax 2310 998298 E-mail: SCOURAS@BIO.AUTH.GR

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟ ΤΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ
ΚΑΘΗΓΗΤΗ κ. ΝΑΥΡΙΔΗ

Θεσσαλονίκη 11 Μαΐου 2011

Αξιότιμε κ. Πρόεδρε,

Μετά από μακρά σκέψη θα ήθελα να σας υποβάλω την παραίτηση μου από συντονιστής εμπειρογνομόνων της Βιολογίας για τα προετοιμαζόμενα προγράμματα σπουδών.

Η παραίτηση μου αυτή σχετίζεται με διάφορους λόγους, μερικοί από τους οποίους είναι:

- Η υποβάθμιση της Βιολογίας που επιχειρείται τόσο στις πολύ νεαρές ηλικίες, όσο και κατά την εφηβεία (Λύκειο).

- Η προσωπική μου αντίληψη η οποία αφορά στην αξία της εμπειρικής κυρίως μάθησης, όπως αυτή προκύπτει από την άμεση αλληλεπίδραση (φύση, υγεία, προβληματισμός-πειραματισμός-ερμηνεία-εφαρμογές, ανάπτυξη, αναπαραγωγή, εξέλιξη, κ.ά.).

- Η πεποίθησή μου ότι τα προτεινόμενα ή επεξεργαζόμενα προγράμματα δεν θα οδηγήσουν στην απαιτούμενη αναβάθμιση, που στόχο πρέπει να έχει την απόρριψη της αποσπασματικής πληροφορίας και την ενδυνάμωση της κριτικής σκέψης και ελευθερίας στην κατεύθυνση της καινοτομίας.

- Ο χρόνος, τον οποίο δεν μπορώ αυτή την περίοδο να αφιερώσω, σε ένα κρίσιμο θέμα όπως είναι η παροχή τόσο γνώσης όσο και πλαισίου σκέψης, ώστε να δώσει δύναμη για τη διαμόρφωση μιας νέας γενιάς στη χώρα μας.

Αξιότιμε κ. Πρόεδρε,

Υπηρετώ την εκπαίδευση χρόνια τώρα. Για μένα η ενασχόλησή μου με τα φαινόμενα της ζωής είναι μία ουσιαστική σχέση. Και λόγω ηλικίας αλλά και τύχης παρακολουθώ και συμμετέχω στα δρώμενα του χώρου. Κοινωνίες της αλλοδαπής, όπως της ΕΕ, των ΗΠΑ, της Ιαπωνίας, της Κορέας κ.ά. έχουν στηριξει πάνω στη διερεύνηση της ζωής και της έκφρασής της (βιοποικιλότητα, μοντέλα διαχείρισης φυσικών πόρων, παραγωγή φαρμακευτικών ουσιών, κα) όλη τους την ανάπτυξη. Η Βιολογία πλέον αποτελεί τη βάση, όχι μόνο για τη διαμόρφωση επιστημόνων και επαγγελματιών στο χώρο της Υγείας, της Γεωπονίας, της Κτηνιατρικής, της Δασοπονίας, της Φαρμακευτικής, των Τροφίμων, Βιολογικών ουσιών υψηλής αξίας, της Ενέργειας (Βιοενέργεια), της Οικολογίας, και τόσων άλλων όσο και στη διαμόρφωση στάσεων διαβίωσης (υγείας, περιβάλλοντος), παραγωγής, ενέργειας, αειφορίας. Εμπεριέχοντας η Βιολογία την καταπληκτική αντίληψη των επιλογών, τη διαιώνιση της ζωής με προεξάρχουσα τη φυσική επιλογή, επιτρέπει την κατανόηση της εξέλιξης. Έτσι αντιλαμβάνεται κανείς τη διαφορετικότητα των οργανισμών, των προσωπικοτήτων, τη συμβίωση των διαφορετικών, έννοιες που επιτρέπουν μέσα από το πρίσμα των έμβιων όντων να αντιληφθούμε τη Δημοκρατία. Έτσι αντιλαμβάνεται κανείς την ανάπτυξη και την εξέλιξη. Τη ραχοκοκαλιά του φαινομένου της επιβίωσης, της διαιώνισης, της φύσης μας, της ζωής μας.

Η οργάνωση της ζωής και της δραστηριότητας του ανθρώπου χωρίς να έχουν κατανοηθεί οι παραπάνω αρχές οδηγεί σε αλόγιστη συμπεριφορά και δεν είναι καθόλου τυχαίο που η Χώρα μας είναι μακράν πρώτη στην κατανάλωση αντιβιοτικών, υπάρχει

πολυφαρμακία και υπερβολική χρησιμοποίηση λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων. Δεν είναι καθόλου τυχαίο που στη χώρα δημιουργείται αμηχανία στον πληθυσμό εάν θα πρέπει να ανταποκριθεί σε καλέσματα για να εμβολιαστεί σε μία πιθανή επερχόμενη επιδημία ή κάποια νόσο. Δεν είναι καθόλου τυχαίο που στη χώρα μας έχει καθυστερήσει η εφαρμογή στρατηγικών πιο φιλικών προς το περιβάλλον-βλέπε εναλλακτικές μορφές ενέργειας και εναλλακτικές καλλιέργειες. Δεν είναι τυχαίο, που παρά το γεγονός ότι η χώρα μας βρίθκει φυσικών και βιολογικών πόρων, υπάρχει αδυναμία ώστε να γίνει κατανοητό πως όλοι αυτοί οι πόροι θα αξιοποιηθούν.

Στα χρόνια που αναπτύσσεται ραγδαία η συστημική Βιολογία, που οδηγεί στην «Προσωπική Υγεία» με τόσες επιπτώσεις σε αυτή καθαυτή τη βιολογική και οικονομική μας ύπαρξη, εμείς για συντεχνιακούς λόγους, που ξέρουμε που μπορούν να οδηγήσουν ή οδηγούν τη χώρα, ανακρούμε πρίμα.

Γιατί δεν μπορούμε να κατανοήσουμε τι πραγματικά χρειάζεται να μάθει ο σύγχρονος άνθρωπος, όπως;

- α) τη δομή και τη λειτουργία του στο φυσικό, τεχνολογικό και κοινωνικό του περιβάλλον,
- β) την επικοινωνία του με τους άλλους ανθρώπους,
- γ) την κατανόηση αυτών που αισθάνεται, αλλά και την αντίληψη αυτών που δεν μπορεί να αισθανθεί λόγω έλλειψης σχετικών υποδοχέων,
- δ) την παροχή και απαίτηση βοήθειας από την κοινωνία,
- ε).... και ό,τι άλλο εσείς θεωρείτε δέον,

ώστε να δημιουργήσουμε ένα πλέγμα εκπαίδευσης με συνέπεια, ευθύνη και όραμα.

Δεν θέλω άλλο να σας κουράσω. Ως υστερόγραφο εσωκλείω αλληλογραφία μεταξύ εμού και του αντιπροέδρου του ΠΙ, κ. Χρίστο Δούκα, τον οποίο ευχαριστώ για την μέχρι τώρα συνεργασία. Ευχαριστώ επίσης τους συνεργάτες εμπειρογνώμονες της ομάδας Βιολογίας για την πολύ καλή συνεργασία.

Προσωπικά θα συνεχίσω να εκφράζω, όσο μπορώ, τις απόψεις που προανέφερα.

Με εκτίμηση

Ζαχαρίας Σκούρας

Καθηγητής Γενετικής ΑΠΘ

Υ.Γ. (26-04-2011)

Αγαπητέ κ. Δούκα και αγαπητοί συνεργάτες, εύχομαι Χρόνια Πολλά και δημιουργικά.

Λόγω πολλών υποχρεώσεων τόσο με το Πανεπιστήμιο όσο και με το Κέντρο διάδοσης Επιστημών και Μουσείο Τεχνολογίας ΝΟΗΣΙΣ δεν θα μπορέσω να παρευρίσκομαι στην αναγγελθείσα συνάντηση. Αντί μου καλό θα ήταν να παρευρίσκεται η κα Περάκη ή/ και ο κος Καψάλης.

Δράπτοντας την ευκαιρία επιτρέψτε μου να σας απευθύνω κάποιες γενικές σκέψεις. Η χώρα βρίσκεται σε δύσκολη κατάσταση. Καινοτομία και νέες ιδέες που θα μπορούσαν να τη βγάλουν ουσιαστικά από το αδιέξοδο δεν προωθούνται, για λόγους πολιτικούς, οικονομικούς άλλα και οργανωτικούς. Παρόλα αυτά, πριν λίγο καιρό στο ΝΟΗΣΙΣ έγινε το opening της Καινοτομίας της χώρας με καινοτόμες δράσεις (πατέντες) από όλα τα ερευνητικά και Πανεπιστημιακά Ιδρύματα της Χώρας, με την παρουσία του υπουργού του Χρυσοχοϊδη. Εάν το Σχολείο δεν αλλάξει ριζικά τους στόχους του, τότε δεν φαίνεται να υπάρχει ελπίδα, παρά μόνο η διαρκής αφαίμαξη επιστημόνων και εγκεφάλων, που θα ψάχνουν στην Ευρώπη ή και αλλού κάποιο ρόλο. Εάν το Νέο Σχολείο δεν σταθεί κριτικά και εποικοδομητικά, μακριά από τις όποιες αντιγνώμεις και έριδες μεταξύ των διαφόρων κλάδων δεν φαίνεται να προχωρούμε προς κάποια λύση. Θυμάμαι παλιότερα, όταν συμμετείχα σε κάποιες επιτροπές του ΠΙ, υπήρχε σύρραξη για το εάν η φωτοσύνθεση είναι θέμα της Χημείας της Φυσικής ή της Βιολογίας. Το αυτό και για την περίφημη Αντιγόνη, που δεν τελείωναν οι πρώτοι στίχοι ποτέ και έμενε μετέωρος ο αναγνώστης για τη συνέχεια της τραγωδίας.

Ακούω συνεχώς ότι οι εξυπνότεροι άνθρωποι είναι μαίτρ του σκακιού ή λύτες μαθηματικών ασκήσεων. Μια περιήγηση στα βραβεία NOBEL ή στις εφευρέσεις ή σε όποια καινοτομικά σχέδια θα σας πείσουν για το αντίθετο.

Χρόνια τώρα έχει γίνει κατανοητό ότι η ανάδειξη του ταλέντου απαιτεί δάσκαλο καλό, και περιβάλλον όπου θα εκδηλωθεί το ταλέντο.

Πέραν των άλλων, θα ήθελα να κάνω μία γενική και μία μερική πρόταση.

Γενική: Τι χρειάζεται να μάθει ο σύγχρονος άνθρωπος;

α) τη δομή του και τη λειτουργία του,

β) στο φυσικό, τεχνολογικό και κοινωνικό του περιβάλλον

γ) να επικοινωνεί με τους άλλους ανθρώπους

δ) να κατανοεί αυτά που αισθάνεται, αλλά να αντιλαμβάνεται και αυτά που δεν μπορεί να αισθανθεί λόγω έλλειψης σχετικών υποδοχέων

ε) να παρέχει και να ζητά από την κοινωνία

στ) προσθέστε ότι άλλο εσείς θεωρείτε δέον

Μερική:

Γιατί η διδαχή της αρχαίας ελληνικής γραμματείας δεν περιλαμβάνει κείμενα και αναλύσεις αρχαίων φυσικών, μαθηματικών, βιολόγων και άλλων επιστημόνων-φιλοσόφων;

Αγαπητέ κ. Δούκα, αγαπητοί συνάδελφοι

όλα τα παραπάνω είναι κάποιες σκέψεις οι οποίες ταλανίζουν τους νέους μας αλλά και άλλους. Είναι κραυγές αγωνίας. Δεν μπορούμε πλέον να προσφέρουμε στο έθνος μας αν δεν σκεφτούμε "αλλιώς". Ο Αϊνστάιν έλεγε, αυτοί που κάνουν τα λάθη δεν μπορούν να λύσουν τα προβλήματα, και ακόμα ...αναποδογύρισε τον προβληματισμό σου μήπως αντιληφθείς και λύσεις το πρόβλημα.

Αυτά ως πρώτες σκέψεις.

Με εκτίμηση

Z-Σ